

પુસ્તકોની મૈત્રી નિબંધ ગુજરાતી

પ્રસ્તાવના:

આપણે અભ્યાસક્રમ માટે નિયત થયેલાં પુસ્તકો વાંચીએ છીએ. તેનાથી આપણાં માહિતી અને જ્ઞાનમાં વધારો થાય છે. પરંતુ આ પુસ્તકોમાંથી આપણને મળતું જ્ઞાન મર્યાદિત હોય છે. આથી આપણે પાઠ્યપુસ્તકો ઉપરાંત અન્ય પુસ્તકો પણ વાંચવાં જોઈએ. વાંચતાં આવડતું હોય છતાં વાંચન ન કરનાર માણસ અને અભણ માણસ વચ્ચે ફરક રહેતો નથી.

સારાં પુસ્તકોનો ફાળો:

પુસ્તકોની મૈત્રી માનવીના જીવનઘડતરમાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. લોકમાન્ય ટિળક કહેતા, “હું નરકમાં પણ સારાં પુસ્તકોનું સ્વાગત કરીશ, કારણ કે તેમનામાં એટલી શક્તિ છે કે તે જ્યાં હશે ત્યાં આપોઆપ સ્વર્ગ બની જશે. ” રસ્કિનના 'Unto The Last' પુસ્તકમાંથી ગાંધીજીને સત્યાગ્રહની પ્રેરણા મળી હતી. ગીતા અને બાઈબલ જેવાં પુસ્તકોમાંથી જગતના અનેક લોકોને ઉદાત્ત જીવન માટેની પ્રેરણા મળતી રહી છે. રામાયણ, મહાભારત અને ભાગવત જેવા ગ્રંથોએ ભારતીય સંસ્કૃતિને ટકાવી રાખવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે. આજેય આ ગ્રંથો અનેક લોકોને માટે પ્રેરણાદાયક નીવડે છે.

સારાં પુસ્તકોના લાભ:

સારાં પુસ્તકો જેવા કોઈ મિત્રો નથી. તેઓ આપણા સુખદુઃખના સાથી છે. પુસ્તકો સ્પષ્ટવક્તા અને સત્યવક્તા હોય છે. સારાં પુસ્તકો આપણને સુખદુઃખમાં સમભાવપૂર્વક રહેવાની પ્રેરણા આપે છે. મહાપુરુષોનાં જીવનચરિત્રો વાંચવાથી આપણને વિપત્તિમાં પણ

શાંતિ અને ધીરજ રાખવાની પ્રેરણા મળે છે. પ્રવાસ અંગેનાં પુસ્તકોનું વાંચન કરવાથી આપણને આખા વિશ્વની સફર કરવા જેવો અનુભવ થાય છે. આપણે આપણા ઘરના ઓરડામાં બેઠાંબેઠાં દુનિયાના દેશો અને શહેરોની રસપ્રદ માહિતી વાંચીને અને તેમનાં ચિત્રો જોઈને આનંદ પામીએ છીએ. સારાં પુસ્તકોના વાંચનથી આપણામાં હિંમત , બહાદુરી, પ્રેમ જેવા ગુણોનો વિકાસ થાય છે. વિજ્ઞાનવિષયક પુસ્તકોના વાંચનથી આપણને અવનવી શોધાના રસપ્રદ માહિતી મળે છે.

સારાં પુસ્તકો અંધશ્રદ્ધા, વહેમ અને કુરિવાજોને દૂર કરવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવી શકે છે. સારાં પુસ્તકો આપણને મૂંઝવણમાંથી માર્ગ કાઢી આપે છે. ગાંધીજી કહેતા , “જ્યારે જ્યારે મને મૂંઝવણ થાય છે ત્યારેત્યારે હું ગીતામાંથી માર્ગદર્શન મેળવું છું.”

હલકાં પુસ્તકોના ગેરલાભ:

પુસ્તકો અરીસા જેવાં છે. તે આપણને આપણા વ્યક્તિત્વનો પરિચય કરાવે છે. એક લેખકે સાચું જ કહ્યું છે, “તમે શું વાંચો છો એ મને કહો તો તમે કેવા છો એ હું તમને કહી શકીશ.” છીછરાં અને અશલીલ પુસ્તકોના વાંચનથી લોકો ગેરમાર્ગે દોરાય છે અને તેમનું જીવન બરબાદ થઈ જાય છે.

Read Also : [ગુરુ પૂર્ણિમા વિશે નિબંધ](#)

વાંચન પર ટીવીની અસર:

આજના ટેલિવિઝન અને મોબાઈલ યુગમાં વાંચન પ્રત્યેની લોકોની રુચિ ઘટતી જાય છે. લોકોનો મોટા ભાગનો સમય ટીવી જોવામાં જ પસાર થઈ જાય છે. પુસ્તકાલયોમાં વાચકોની સંખ્યા ઉત્તરોત્તર ઘટતી જાય છે. આમ છતાં , આજે પણ સારાં પુસ્તકોનું મહત્વ ઓછું નથી એટલે સારાં પુસ્તકો છપાય છે અને વંચાય છે પણ ખરાં.

ઉપસંહાર:

આપણે આપણું જીવનઘડતર કરનારાં પુસ્તકોની મૈત્રી કેળવીએ અને તેમની પાસેથી સાચું અને યોગ્ય માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત કરીએ.

પુસ્તકોની મૈત્રી 300 શબ્દોમાં નિબંધ

"કસરત થી જે લાભ શરીર ને મળે છે તેજ લાભ પુસ્તક નાં વાંચન થી મગજ ને મળે છે."

વાંચતા આવડતું હોય છતાં પણ જે વાંચતો નથી તે નિરક્ષર જેવો જ છે. વિદ્યાર્થીઓ તેમના અભ્યાસક્રમમાં આવતાં પુસ્તકો વાંચે છે. તેનાથી તેમનાં માહિતી અને જ્ઞાનમાં વધારો થાય છે. પરંતુ આ પુસ્તકોમાંથી મળતું જ્ઞાન સીમિત હોય છે.

એટલે વિદ્યાર્થીઓએ તેમનાં પાઠ્યપુસ્તકો ઉપરાંત અન્ય પુસ્તકો પણ વાંચવા જોઈએ. પુસ્તકોની મૈત્રી માનવીના જીવનઘડતરમાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. રસ્કિનના 'Indo The Last' નામના પુસ્તકે ગાંધીજીને સત્યાગ્રહની પ્રેરણા આપી હતી. ગીતા અને બાઈબલ જેવાં પુસ્તકોએ જગતના અનેક લોકોને ઉદાત્ત જીવન જીવવાની પ્રેરણા આપી છે. રામાયણ , ભાગવત અને મહાભારત જેવા ગ્રંથોએ ભારતીય સંસ્કૃતિને ટકાવી રાખવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે.

સારાં પુસ્તકો જેવો કોઈ મિત્ર નથી. તે આપણને સાચું માર્ગદર્શન આપે છે. તે આપણને સારાં કામો કરવાનું પ્રોત્સાહન આપે છે. તેઓ આપણને સુખદુઃખમાં સમભાવથી રહેવાનું બળ આપે છે. મહાપુરુષોના જીવન --ચરિત્રો વાંચવાથી આપણને વિપત્તિમાં પણ શાંતિ અને ધીરજ જાળવી રાખવાની પ્રેરણા મળે છે. સારાં પુસ્તકોના વાંચનથી આપણામાં હિંમત, બહાદુરી, દયા, પ્રેમ, ક્ષમા વગેરે ગુણોનો વિકાસ થાય છે.

સારાં પુસ્તકોના વાચનથી આપણામાં સારું-નરસું સાચું-ખોટું પારખવાની આપણી શક્તિ ખીલે છે. સારાં પુસ્તકો આપણા જીવનનું ઘડતર કરે છે , જ્યારે હલકી કક્ષાનાં પુસ્તકો આપણા જીવનને બગડે છે. તે આપણને ગેરમાર્ગે દોરે છે. એટલે આપણે સારાં પુસ્તકોની મૈત્રી કરવી જોઈએ. એક લેખકે સાચું જ કહ્યું છે કે 'તમે શું વાંચો છો તે મને કહો અને તમે કેવા છો હું તમને કહી દઈશ! ’ સારા પુસ્તકોના વાચનથી આપણે જીવનને વિશાલ દ્રષ્ટિથી જોઈ શકીએ છીએ.

અત્યારે ટેલિવિઝન અને [સ્માર્ટફોનનો યુગ](#) ચાલે છે. લોકોનો મોટા ભાગનો કિંમતી સમય ટીવી સીરીઅલ્સ જોવામાં કે મોબાઈલમાં રીલ્સ જોવામાં વેડફાય છે. બિચારા પુસ્તકો માત્ર કબાટની શોભા બનીને રહી જાય છે.

પુસ્તકાલયોમાં પણ વાચકોની સંખ્યા ઘટી રહી છે. આમ છતાં, આજેય પણ સારાં પુસ્તકો વાચનારાઓની કમી નથી. સારાં પુસ્તકોનું મહત્વ તો વધતું જ રહેવાનું છે. જીવનની સાચી કેળવણી મેળવવા માટે આપણે પ્રેરણાદાયક પુસ્તકોનું નિયમિત વાચન કરવું જોઈએ. ભારતીય સંસ્કૃતિને ટકાવી રાખવામાં તેમણે મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે.

અંતમાં એટલું કે

"અમુક પુસ્તકો ચાખવા માટે હોય છે. અમુક પુસ્તકો ગળી જવા માટે હોય છે. પરંતુ અમુક જ પુસ્તકો ચાવવા અને પચાવવા માટે હોય છે. ”

Visit Website : © PDFPunch.com